

МОНІТОРИНГ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В МЕДИЧНІЙ ДОДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ

© *Ігор Завгородній¹, Світлана Краснікова², Дмитро Перцев³,
Наталія Нікуліна⁴, Олег Марущенко⁵, Юлія Седая⁶, 2019 р.*

Харківський національний медичний університет (Харків, Україна),
Навчально-науковий інститут якості освіти,

¹ директор Навчально-наукового інституту якості освіти (ННІ ЯО), д-р мед. наук, професор,
zavnikua@gmail.com

² декан V факультету з підготовки іноземних студентів, канд. філол. наук, доцент, s_krasnikova@ukr.net

³ канд. мед. наук, доцент, pp-c@ukr.net

⁴ методист I категорії Навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якості освіти ННІ ЯО,
nashnikulina@gmail.com

⁵ провідний соціолог лабораторії психологічних та соціологічних досліджень ННІ ЯО,
канд. соціол. наук, o.a.maruschenko@gmail.com

⁶ доцент кафедри філософії, канд. соціол. наук, yuliyasdy@ukr.net

В останні роки на теренах нашої країни не змовкають розмови про якість медичної освіти. Велика кількість реформ в практичній медицині та в системі підготовки медичних працівників викликає і багато критики і суперечок і надій, але фактом залишається те, що якість національної освіти все ще потребує нашої пильної уваги.

З метою реалізації державної програми розвитку вищої освіти в Харківському національному медичному університеті (ХНМУ), на базі Навчально-наукового інституту якості освіти (ННІ ЯО) ХНМУ в рамках науково-дослідної тематики «Соціально-психологічні й організаційні аспекти менеджменту якості вищої медичної освіти» постійно проводиться вивчення поточних проблем в освіті університету для подальших розробок методів їх виправлення. Дослідження соціокультурного середовища університету, соціально-педагогічний моніторинг і соціально-психологічний супровід навчально-виховного процесу є необхідним чинником формування професійної культури майбутнього спеціаліста.

Одним із засобів моніторингу рівня підготовки студентів, який дозволяє оцінити вклад як студента так і педагогічного складу у навчальний процес є, започаткований в ХНМУ ще з 2014 року, ректорський контроль (РК) [1]. Засіб дуже зручний своєю мобільністю, заміна банку даних не потребує багато часу (зараз, наприклад, в поточному часі на базі ННІ ЯО ХНМУ триває організація скринінг-тестування студентів університету за банком даних IFOM). За результатами такої форми контролю за 2017/2018 навчальний рік було виявлено, що успішність студентів випускних курсів значно краща, ніж показники студентів 3-го курсу. Результати РК у форматі ліцензійного іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» кращі ніж результати РК у форматі ліцензійного іспиту «Крок 1. Загальна лікарська підготовка». У вітчизняних студентів різниця незначна – 4%, у VI-VII факультетах між ними спостерігається різниця у 61% на користь випускників, на V факультеті різниця між ними - 87% на користь випускників. Щодо успіхів за направленням «Стоматологія», то у вітчизняних студентів різниця між РК у форматі «Крок 1» і у форматі «Крок 2» становить всього 4% на користь третього курсу, на VI факультеті між ними спостерігається різниця у 35% на користь випускників, на V факультеті різниця між ними - 21%, також, на користь випускників. Закономірність не стовідсоткова, але в цілому, можна зробити висновки, що випускники до РК підходять більш відповідально, їх позиція більш зріла. Така ж сама картина спостерігалася у 2016/2017 навчальному році [2].

В 2017/2018 навчальному році було, також, проведено соціологічне дослідження за темою «Виробнича практика в оцінках студентства». Вибіркову сукупність склали вітчизняні студенти випускних курсів спеціальностей «Лікувальна справа» (6-ий курс) і «Стоматологія» (5-ий курс). В соціологічних дослідженнях використовували опитування як метод збору інформації

про досліджуваний об'єкт під час безпосереднього (інтерв'ю) чи опосередкованого (анкетування) соціально-психологічного спілкування соціолога і респондента шляхом реєстрації відповідей респондентів на сформульовані запитання, оцінювання здійснювалося за сьома критеріями. Результатами соціопитувань дали можливість побачити, що студенти зробили дуже конструктивні зауваження що до пройденої ними виробничої практики. У висловленої студентами критиці і пропозиціях відчувається зрілість й усвідомлення себе і свого місця у майбутній професії.

Враховуючи критику освітнього процесу в українських медичних закладах, ми наочно бачимо, що загальний результат все ж таки залежить і від того, наскільки сам студент відповідально відноситься до своїх обов'язків. Таким чином, очевидно, що окрім якісних викладачів, якісної матеріально-технічної бази, якісної організації учбового процесу, якісний студент, також, є запорукою того, що на виході ми отримуємо якісного спеціаліста.

1. Організаційні аспекти менеджменту якості додипломної освіти в Харківському національному медичному університеті / І. Завгородній, С. Краснікова, Д. Перцев, Н. Нікуліна, О. Маруценко, А. Горецька // Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті професора Петра Столярчука, Львів, 11–12 травня 2017 року. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – С. 68. – (Управління якістю у сфері освіти, науки та промисловості).

2. Педагогічні, психологічні та соціологічні підходи щодо управління якістю додипломної освіти в ХНМУ / В. А. Капустник, І. В. Завгородній, С. О. Краснікова, Г. В. Лісова, Я. С. Бєлевцова, Д. П. Перцев, Н. О. Нікуліна, О. А. Маруценко, А. М. Горецька, Ю. В. Сіда // Новий колегіум. – 2018. – № 3 (93). – С. 27–31.

3. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження [Текст] / Н. В. Паніна ; наук. ред. В. І. Паніотто ; НАН України, Ін-т соціол., Вища школа соціол. – 2-ге вид., доп. – К. : 2007. – 320 с.